

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Center za socialno delo
Posavje - Zavetišče za ženske in otroke žrtve nasilja Pepcin
dom**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Center za socialno delo Posavje -
Zavetišče za ženske in otroke žrtve nasilja Pepcin dom**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila IRSSV 35/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	27
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	28
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	28
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	28
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	29
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	29
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	29
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	30
6	TRAJNOST PROGRAMA	32
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	34
8	VIRI IN LITERATURA.....	38

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)</i>	15
<i>Preglednica 12: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 13: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 14: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 15: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 16: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 17: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 18: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 19: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 20: Prezemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20

Preglednica 21: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 22: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 23: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 24: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 25: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 26: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 27: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	22
Preglednica 28: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 29: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	23
Preglednica 30: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	23
Preglednica 31: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)	24
Preglednica 32: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 33: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 34: Učinkovitost rabe programskih virov	27
Preglednica 35: Financiranje programa	28
Preglednica 36: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	28
Preglednica 37: Postopki	29
Preglednica 38: Dostopnost programa za uporabnike	32

KAZALO SLIK

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	16
--	-----------

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Zavetišče za ženske in otroke žrtve nasilja Pepcin dom, ki ga je izvajal Center za socialno delo Posavje, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja varnih hiš smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe VH s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenega dodatnega cilja, ki ne sodijo v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih varnih hiš merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Zavetišče za ženske in otroke žrtve nasilja Pepcin dom** izvajalca **Center za socialno delo Posavje** je oddal 14 izpolnjenih vprašalnikov (od tega šest dokumentacij za uporabnice, pet vprašalnikov ob vstopu v program, dva vprašalnika ob evalvaciji/izstopu in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 20 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli vseh 14 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	6
Vprašalnik ob vstopu	5
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	2
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	14
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	2

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	4
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	2
Krepitev socialne mreže	np
Povečanje varnosti	4
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	np
Spremembe na osebni ravni	6
Izboljšana življenjska situacija	6
Prepoznavnost programa	4
Zagotovitev varnega mesta	opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko

predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;

- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da se je raven aktivnosti uporabnic tekom vključenosti v program povečevala – iz 3,66 ob vstopu na 4,16 ob evalvaciji in 5,00 ob izstopu. Razlike v ravni aktivnosti ob vstopu in evalvaciji ter ob vstopu in izstopu niso statistično značilne.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	6	3	4	3,66	0,516	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	6	4	5	4,16	0,408	0,083
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p₁) in vstopom in izstopom (p₂).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Raven aktivnega sodelovanja se je v času vključenosti v program v povprečju dvignila iz 4,00 ob evalvaciji na 5,00 ob izstopu (ocena ob izstopu je sicer podana zgolj za dve uporabnici).

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	6	3	5	4,00	0,632	2	5	5	5,00	0,00	0,317

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice izredno zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so povprečne ocene zadovoljstva znašale 5,00.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 5,00.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	2	5	5	5,00	0,000
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	2	5	5	5,00	0,000
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	2	5	5	5,00	0,000
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	2	5	5	5,00	0,000

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zelo zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven znašale 5,00.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 5,00.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	2	5	5	5,00	0,000
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	2	5	5	5,00	0,000

Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	2	5	5	5,00	0,000
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	2	5	5	5,00	0,000

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 4,50, s standardnim odklonom 0,707, kar kaže na visoko raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	2	4	5	4,50	0,707

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile z desetimi različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od 8 do 15 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	6	8	15	10,6	2,804

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile najpogosteje seznanjene z različnimi pravilniki in zakoni (zakon o preprečevanju nasilja v družini, zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, stanovanjski zakon, itd.), pa tudi s podporno skupino za ženske z izkušnjo nasilja.

Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

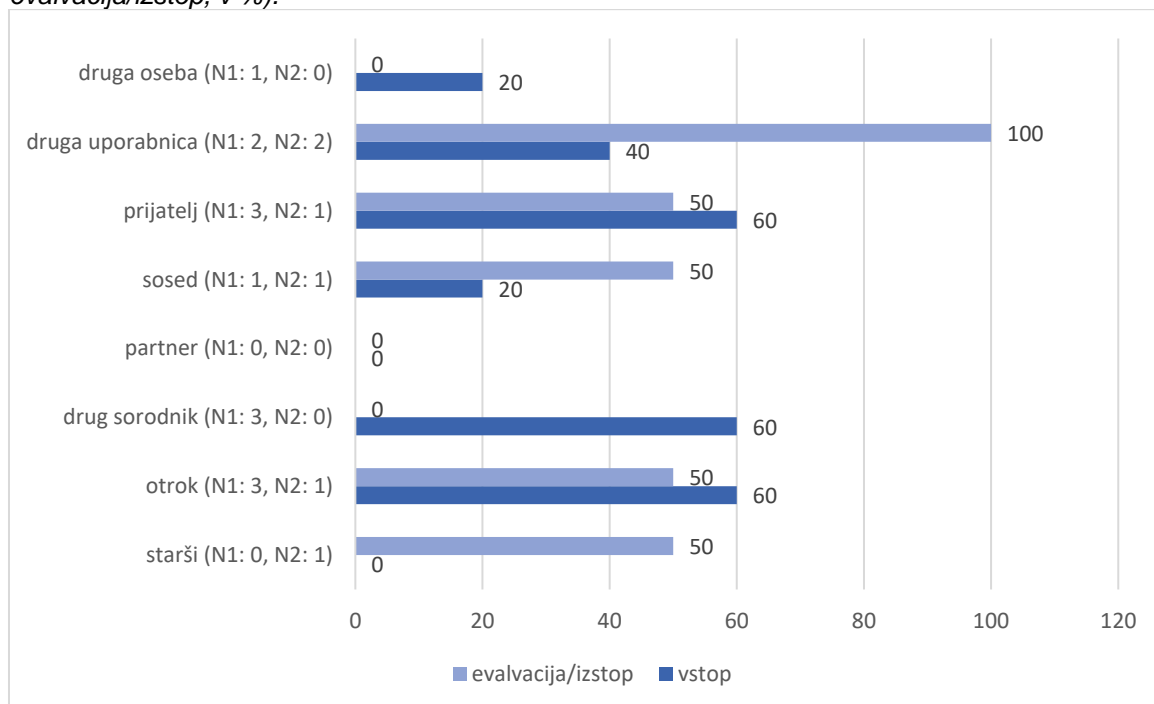
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
Pravilniki, ki urejajo bivanje v VH	6
Zakon o preprečevanju nasilja v družini	6
Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (DSP, IDP, NA)	6
Skupina za ženske z izkušnjo nasilja	5
Stanovanjski zakon	5
Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR)	5
Društvo upokojencev (vloga za stanovanje)	4
Družinski zakonik	4
RK Krško	4
Brezplačna pravna pomoč	3
Polijska postaja (prijava nasilja)	2
Taxi služba (vezano na CSD)	2
CSD Posavje, enota Brežice - MDT	1
Družinski inštitut Zaupanje	1
MC Brežice	1
Obligacijski zakonik	1
PB Vojnik	1
Preusmeritev pošte	1
Preventivni pregledi na podlagi pravic iz zdravstvenega zavarovanja	1
Prijava v obvezno zdravstveno zavarovanje	1
Rudan Senovo d.o.o. - neprofitno stanovanje	1
UPP	1
Zakon o dedovanju	1
Zveza prijateljev mladine KK	1
skupaj	64

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da so se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjale z otroki, prijatelji in drugimi sorodniki (tri osebe oz. 60 %). Iz programa sta v obravnavanem obdobju izstopili zgolj dve uporabnici – obe sta se ob izstopu o osebnih stvareh pogovarjali z drugimi uporabnicami, sicer pa bodisi s starši, otroki, sosedi ali prijatelji.

Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice ob vstopu v povprečju na voljo dve do tri različne osebe, ob evalvaciji pa štiri različne osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 12: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	5	1	4	2,60	1,140	2	3	5	4,00	1,414	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opomba: zaradi premajhnega števila anketiranih (dve uporabnici ob izstopu) ni bilo možno izračunati statistične značilnosti, torej statistično značilnih razlik med stanjem ob vstopu in izstopu.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Ob vstopu so bile uporabnice najbolj zadovoljne z odnosi z drugimi uporabnicami (4,33), prijatelji (4,25), otroki (4,20) in drugimi sorodniki (4,00). Podobno je bilo ob izstopu, ko sta bili

uporabniki najbolj zadovoljni z odnosi z otroki (5,00), drugimi sorodniki (4,50), drugimi uporabnicami (4,50) in prijatelji (4,00).

Preglednica 13: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	4	2	4	2,75	0,957	2	2	4	3,00	1,414	/
Otrok	5	3	5	4,20	0,836	2	5	5	5,00	0,000	/
Drug sorodnik	4	3	5	4,00	1,154	2	4	5	4,50	0,707	/
Partner	5	1	1	1,00	0,000	2	1	1	1,00	0,000	/
Sosed	3	1	5	3,00	2,000	2	3	4	3,50	0,707	/
Prijatelj	4	3	5	4,25	0,957	2	3	5	4,00	1,414	/
Druga uporabnica	3	3	5	4,33	1,154	2	4	5	4,50	0,707	/
Druga oseba	2	3	5	4,00	1,414	0	/	/	/	/	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opomba: zaradi premajhnega števila anketiranih (dve uporabnici ob izstopu) ni bilo možno oz. smiselno izračunati statistične značilnosti, torej statistično značilnih razlik med stanjem ob vstopu in izstopu.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da se je po vključitvi v program občutek varnosti pri uporabnicah bistveno povečal, in sicer je narasel iz 1,80 (povprečna ocena) ob vstopu na 4,50 ob izstopu.

Preglednica 14: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	5	1	5	1,80	1,788	2	4	5	4,50	0,707	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opomba: zaradi premajhnega števila anketiranih (dve uporabnici ob izstopu) ni bilo možno izračunati statistične značilnosti, torej statistično značilnih razlik med stanjem ob vstopu in izstopu.

Da se je z vključitvijo v program splošen občutek varnosti pri uporabnicah povečal, je razvidno tudi iz spodnje preglednice; narasel je iz 3,66 ob vstopu na 4,16 ob evalvaciji ter na 5,00 ob izstopu, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 15: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	6	3	4	3,66	0,516	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	3	3	4	3,66	0,577	1,000
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	6	4	5	4,16	0,408	0,083
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	2	5	5	5,00	0,000	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Vseh šest uporabnic je imelo izdelan varnostni načrt. Izvedbo varnostnega načrta ob izstopu iz programa so strokovne delavke ocenile za dve uporabnici, pri obeh z oceno 5,00.

Preglednica 16: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	2	5	5	5,00	0,000

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnici, ki sta zaključili s programom, menita, da sta najboljše odnose vzpostavili s svetovalkami v programu (ocena: 5,00) ter z njimi tudi dobro sodelovali (5,00). Zelo zadovoljni sta bili tudi z odnosi in sodelovanjem z ostalimi uporabnicami (oboje 4,50).

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 4,75.

Preglednica 17: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	2	4	5	4,50	0,707
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	2	5	5	5,00	0,000
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	2	4	5	4,50	0,707
Sodelovanje s svetovalkami v programu	2	5	5	5,00	0,000
Življenje v skupnosti	2	4,5	5	4,75	0,353

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Tako solidarnost kot toleranca do drugih sta se tekom vključenosti iv program nekoliko povečali (iz 4,33 na 5,00 oz. iz 4,16 na 5,00), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 18: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	6	3	5	4,33	0,816	2	5	5	5,00	0,000	0,317
Toleranca do drugih	6	3	5	4,16	0,752	2	5	5	5,00	0,000	0,317

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti. Povprečja »po določenem obdobju« prikazujemo po zadnji oceni. Prav tako smo v interpretacijah naredili primerjavo vstop / po določenem obdobju in ne sicer običajnejše primerjave vstop / izstop, saj sta v obravnavanem obdobju iz programa izstopili oz. ga zaključili samo dve uporabnici.

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da so z daljšo vključenostjo v program uporabnice psihično razbremenile in umirile, saj se je povprečna ocena razbremenitve in umiritve statistično značilno zvišala iz 2,83 ob vstopu na 4,16 v vmesnem obdobju.

Preglednica 19: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	3	2,83	0,408	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,16	0,408	0,023 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z daljšo vključenostjo v program v povprečju narašča zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost, saj se je povprečna cena prevzemanja odgovornosti statistično značilno dvignila iz 3,33 ob vstopu na 4,50 v vmesnem obdobju.

Preglednica 20: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	4	3,33	0,816	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,50	0,547	0,020 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepoznava svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se s trajanjem vključenosti v program izboljšuje – zmožnost uporabnic, da se soočijo z lastnimi čustvi se je statistično značilno zvišala iz 3,50 ob vstopu na 4,83 v vmesnem obdobju.

Preglednica 21: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	4	3,50	0,836	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,83	0,408	0,023 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se je z daljšo vključenostjo v program statistično značilno povečala tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (dvig ocene iz 3,33 ob vstopu na 4,50 v vmesnem obdobju).

Preglednica 22: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	4	3,33	0,816	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,50	0,547	0,020 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Tudi opravljanje starševske vloge se je tekom vključenosti v program nekoliko izboljšalo, iz 3,50 ob vstopu na 4,50 v vmesnem obdobju (oceni sta sicer podani zgolj za dve uporabnici).

Preglednica 23: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	2	2	5	3,50	2,121	/
Po določenem obdobju	2	4	5	4,50	0,707	0,317
Ob izstopu	1	5	5	5,00	0,000	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z daljšo vključenostjo v program v skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju izboljša, saj se je povprečna ocena statistično značilno zvišala iz 3,33 ob vstopu na 4,50 v vmesnem obdobju.

Preglednica 24: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	4	3,33	0,816	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,50	0,547	0,020 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nove veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah statistično značilno izboljšalo tudi osvajanje novih veščin. Ocena pridobivanja novih veščin se je tako v povprečju zvišala iz 3,16 ob vstopu na 4,66 v vmesnem obdobju.

Preglednica 25: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	4	3,16	0,752	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,66	0,516	0,024 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam učinkovito pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma se je namreč pri uporabnicah tekom vključenosti v program statistično značilno povečala, iz 3,00 ob vstopu na 4,16 v vmesnem obdobju.

Preglednica 26: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	2	4	3,00	0,632	/
Po določenem obdobju	6	4	5	4,16	0,408	0,020 **
Ob izstopu	2	5	5	5,00	0,000	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela večina uporabnic opravljeno 2-3 letno poklicno šolo ali visoko šolo ali več (po dve osebi oz. 33,3 %). Ena uporabnica je imela dokončano osnovno šolo, ena pa štiriletno srednjo šolo. Izobrazba se v času vključenosti v program ni spremenila pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 27: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	0	0,0
dokončana osnovna šola	1	16,7
2-3 letna poklicna šola	2	33,3
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	1	16,7
dve letna višja (strokovna) šola	0	0
visoka šola, fakulteta ali več	2	33,3
Skupaj	6	100,0

Polovica uporabnic (tri osebe oz. 50 %) je bila upokojenih, dve (33,3 %) sta opravljali plačano delo, ena (16,7 %) pa je bila brezposelna. Zaposlitveni status se v času vključenosti v program ni spremenil pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 28: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	2	33,3
opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
se šola	0	0,0
Brezposelna	1	16,7
delovno nezmožna	0	0,0
Upokojenka	3	50,0
invalidsko upokojena	0	0,0
opravlja neplačana gospodinjstva dela	0	0,0
Drugo	0	0,0
Skupaj	6	100,0

Cilj 7: Izboljšana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnici ocenjujeta, da jima je vključenost v program znatno pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 5,00), prav tako sta prepričani, da bosta s pomočjo programa rešili probleme, zaradi katerih sta se vključili vanj (5,00).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 5,00.

Preglednica 29: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	2	5	5	5,00	0,000
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	2	5	5	5,00	0,000
Pomoč programa pri reševanju težav	2	5	5	5,00	0,000

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od dve do trinajst različnih oblik pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 6,66 različnih pomoči.

Preglednica 30: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	6	2	13	6,66	3,614

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so daleč najpogosteje potrebovale pomoč pri vlaganju vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev in/ali denarne pomoči osem primerov) ter vlog za najem neprofitnih stanovanj (sedem primerov). Štiri uporabnice so se vključile tudi v podporno skupino za ženske z izkušnjo nasilja.

Preglednica 31: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
Vloga za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, denarno ali izredno pomoč	8
Vloga za najem (neprofitnega) stanovanja	7
Skupina za ženske z izkušnjo nasilja VH	4
Poroštvo	2
Prijava nasilja na PP	2
Letovanje otrok	2
MC Brežice-delavnice za otroke	1
PB Vojnik	1
Pomoč pri reševanju finančne situacije	1
Pooblastilo za uničenje motornega vozila	1
Predlog za zaupanje otroka v vzgojo in varstvo, preživljanje skupnega otroka in stikov, skladno z družinskim zakonikom	1
Preusmeritev pošte	1
Prijava v obvezno zdravstveno zavarovanje	1
Prošnja za BPP	1
Sopotnik - prevozi	1
Vključitev v svetovanje-Družinski inštitut Zaupanje	1
Vloga za BPP	1
Vloga za IDP in obrazec za poročanje sprememb	1
Vloga za namestitev - pokojninsko	1
Vloga za sprejem otroka v vrtec	1
Zdravniško potrdilo o zmožnosti samostojnega življenja	1
Skupaj	40

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Odgovore smo prejeli za obe uporabnici, ki sta v obravnavanem obdobju izstopili iz programa – obe sta ga uspešno zaključili.

Preglednica 32: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	2	100,0
Program je deloma uspešno zaključila	0	0,0
Iz programa je izstopila predčasno	0	0,0
Skupaj	2	100,0

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Za štiri uporabnice (66,7 %) ni podatka, ena uporabnica bo bivala v lastni hiši oz. stanovanju, ena pa v neprofitnem stanovanju.

Preglednica 33: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	1	16,7
Profitno stanovanje	0	0,0
Neprofitno stanovanje	1	16,7
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	0	0,0
Drug zavod ali institucija	0	0,0
Nazaj k partnerju	0	0,0
Drugo	0	0,0
n.p.	4	66,7
Skupaj	6	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili 10 daljših prispevkov o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 35.
- Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 5.

C9: zagotovitev varnega mesta

V prostorih programa imajo dve panik stikali (pritičje in nadstropje) povezani z varnostno službo. Poleg tega imajo video nadzor zunanosti hiše oz. dvorišča, kar nameščenim omogoča vpogled na dvorišče iz notranosti hiše in s tem zagotavlja ostrejši odziv na panik stikala oz. klic policije ob morebitnem vstopu nepooblaščenih oseb na dvorišče in ogroženosti njihove varnosti. Na vhodu na dvorišče imajo visoka varnostna vrata. Dvorišče je ograjeno, imajo tudi živo mejo. Pisarna je zavarovana z alarmom. Ostale vidike zagotavljanja varnega mesta predstavljajo pravilniki, hišni red, skupinski pogovori glede upoštevanja tajnosti lokacije, zaklepanja vrat, izklopov na e-napravah, neobjavljanja slik na spletu. Uporabniki se lahko

¹ V programu sta bili zaposleni dve strokovni delavki.

najbližje hiši srečajo z drugimi dva kilometra stran od hiše, od koder je možen odhod v štiri različne smeri.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 34: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	1.540,15	6
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	41,04	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.540 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke je slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 35: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	30.014,35	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	60,22	2

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 30.014,35 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je slabi dve tretjini. Ostala sredstva večinoma prihajajo preko občin in »drugih virov«. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 36: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	2,50	5
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	100 %	6
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	7	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca zelo ustrezna obremenitev. Kljub temu že vrsto leto opozarjajo v poročilih, da so kadrovske podhranjeni napram drugim VH, namreč imajo 11 ležišč (tudi če sledijo poročilu verifikacije o prostorskih možnostih za sedem uporabnikov) z obsegom zaposlitve 1,5, ob tem pa imajo še dva podprograma, kjer je bilo skupno letno število 59 uporabnikov, s tem da zaznavajo potrebe uporabnic, katerim niti ne morejo zadostiti z 1,5 kadra. Tudi, če je skupno letno število namestitev manjše zaradi namestitev starejših uporabnic oz. uporabnic brez otrok,

se pojavlja pri le-teh druga specifika psihosocialne podpore in pomoči, ki zahteva prav tako več časa za doseganje ciljev uporabnice.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata. Je pa v programu vse več uporabnic, ki zaradi svojih specifik in posebnih potreb ne dosegajo ciljev in potrebujejo veliko več pomoči pri nekaterih osnovnih življenjskih veščinah. Gre za uporabnice s kompleksnejšimi težavami, z različnimi psihiatričnimi diagnozami, dvojnimi diagnozami, različnimi oblikami odvisnosti, invalidnostmi ter za migrantke in starejše osebe, ki so žrtve nasilja, le-te pa potrebujejo več časa in psihosocialne podpore za okrevanje od izkušnje nasilja.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 37: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Strokovni delavki za reševanje morebitnih konfliktov uporabljata metodo intervizije, če bi zaznali konflikt in bi ga izpostavili na superviziji.

Administrativne in organizacijske ovire: izvajalci programa navajajo več tovrstnih ovir, in sicer:

- Potreba po poenostavljenem financiranju, poročanje in obnavljanje verifikacije pri programih, kot je obravnavani program, ki delujejo že 30 let, saj to nepotrebno povečuje administrativno delo.
- Pomanjkanje kadra: 1,5 obseg zaposlitve za namestitveni del programa in dva podprograma, kjer se večja število uporabnikov in njihovih potreb po programu.
- Veliko administrativnega dela tudi z občinskimi razpisi, poročili na različnih obrazcih, planiranje in koordiniranje vzdrževalnih in obnovitvenih del pri hiši, za katero skrbi program, od zbiranja ponudb do koordiniranja izvajanja del (hiša je stara, potrebna velikih vzdrževalnih in obnovitvenih del in posledično pridobivanje finančnih sredstev za obnovo le-te).
- Ni možno realno oceniti programa glede na število namestitev, saj nanje nimajo vedno vpliva, kot tudi na vpliv epidemije in z njimi povezanih dodatnih strahov uporabnic, ki so vplivali na število namestitev.
- Ni možno vedno realno oceniti programa glede na doseganje ciljev nameščenih uporabnic, saj je vse več uporabnic, ki zaradi svojih specifik in posebnih potreb ne dosegajo ciljev in potrebujejo veliko več pomoči pri nekaterih osnovnih življenjskih veččinah.
- Podaljšano bivanje uporabnic: vpliv epidemije, pomanjkanje neprofitnih stanovanj kot tudi tržnih z najemnino primerno za uporabnice z nižjimi prejemki, pridobivanje porokov za stanovanja pri nepremičninskem skladu zaradi nizkih pokojnin uporabnic.
- Hiša je na podeželju, javnih prevozov je vse manj, taxi je cenovno nedostopen za večino uporabnic, kar posledično zmanjšuje možnosti vključevanja uporabnikov v druge programe, če nimajo lastnega prevoza.
- Soočajo se s povečanim številom občasnih uporabnikov na podprogramu, namreč dodatne nove stiske, strahovi in negotovosti zaradi epidemije kot tudi vse več uporabnic glavnega programa s kompleksnejšimi težavami, z različnimi psihiatričnimi diagnozami, dvojnimi diagnozami, različnih odvisnosti, duševnih in telesno prizadetih, tujk ter starejših oseb, ki so žrtve nasilja, le-te pa potrebujejo več časa in psihosocialne podpore za okrevanje od izkušnje nasilja, ki obiskujejo tudi svetovanje po odhodu iz VH, da se lažje vključijo v novo okolje, predstavlja za strokovno vodjo in strokovno delavko z obsegom 0,5 zaposlitve dodatno delo, kar se že tudi kaže v fluktuaciji kadra z obsegom zaposlitve 0,5 zadnja leta. Že dalj časa na to opozarjajo, saj je z 1,5 zaposlitvijo težko pokriti vse potrebe programa, še posebej, če je več nameščenih in če so nameščeni otroci. Ob odsotnosti strokovne delavke z 0,5 zaposlitvijo ali vodje, pa je situacija še slabša, saj manj časa lahko namenjajo svetovalnim razgovorom, spremljanju, težje zadostimo bivšim in zunanjim uporabnicam v takšnem obsegu, kot bi si uporabnice želele (psihosocialna pomoč in svetovanje) ter hkrati urejajo še vsa dodatna dela (arhiviranje, nabava, urejanje prostorov v hiši in okoli hiše, servisov za določene potrebe, prisotnost na timih, kolegijih, supervizije, mentorstvo prostovoljcem, študentom, izobraževanja, zbiranje in prevzemanje donacij...) Dodatna, odložljiva dela so večinoma izvajali v času manjše zasedenosti v hiši. Zaradi kadrovskega primanjkljaja so vidna tudi odstopanja pri vključenosti uporabnikov na mesec, ki je še bistveno nižja ob odsotnostih vodje ali strokovne delavke.
- Menijo, da bi bilo smiselno, da se ovrednoti delo v okviru varne hiše s skupino in bivšimi uporabnicami, ki potrebujejo zaradi specifične njihovih potreb, spremstvo in pomoč tudi po odhodu iz VH, na način kot je to v svetovalnicah. Ne vidijo smisla, da bi se obstoječa podprograma izvzelo in ustanovila svetovalnica, vendar da bi se obstoječi program primerno kadrovskega podkrepil. Z omenjenim bi lahko dosegli tudi preostalo populacijo, kateri bi lahko namenjali več časa npr. uporabnicam, ki se

niso še odločile za namestitev oz. še ne zmorejo, so jih pa prepoznali, da bi potrebovale dodatno obravnavo, spodbudo za prekinitev nasilja, hkrati so pa z njimi že ustvarili zaupen odnos ob uvodnem razgovoru in bi na ta način dosegli tudi to populacijo.

- Potreba je po programu, kamor bi se lahko uporabniki vključili po odhodu iz VH, z možnostjo nižjih najemnin in spremljanja s pomočjo strokovnih delavcev zaradi različni specifik uporabnic, ki bi tovrstno pomoč potrebovale. Nadalje je potreba po novi obliki programa VH (ki ima bolj fleksibilen hišni red in pravilnike, tudi za uporabnice z nizko stopnjo ogroženosti, ki ne potrebujejo bivanja na tajni lokaciji, da jih kršitev le-te, ne izključuje iz programa in pomoči...) s 24 urno prisotnostjo strokovnih delavcev, zaradi različnih specifik žrtev nasilja, kajti nekatere uporabnice potrebujejo več pomoči, tako svetovanja kot tudi fizične pomoči, saj so uporabnice žrtve nasilja tudi: s posebnimi potrebami, invalidke, z različnimi odvisnostmi, z zmanjšanimi sposobnostmi razumevanja lastnega vedenja in posledic le-tega.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, po podatkih izvajalcev v letu 2021 ni bilo.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: uporabnic, ki bi prišle iz drugih programov je bilo 60 %, in sicer 20 % iz SVP in 40 % iz preostalih programov. SVP: VH; prepoznava nasilja in potreba po nastanitvi dlje od stalnega prebivališča zaradi večje varnosti žrtve; preostali programi: psihoterapevtska obravnava, CSD; prepoznava nasilja in potreba po nastanitvi.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: po podatkih izvajalcev programa vse uporabnice obiskujejo poleg obravnavanega programa še druge programe, in sicer 60 % SVP in 40 % preostale programe. SVP: programi za starejše (ZDUS), Programi za otroke in mladostnike (ZPM-letovanja), VGC (delavnice in predavanja), duševno zdravje (telefonsko svetovanje). Preostali programi: Mladinski center (delavnice za otroke), Inštitut Zaupanje (psihoterapevtsko svetovanje), Sopotnik (prevozi in spremstvo za starejše), Prostovoljci (druženje, pogovor, ustvarjalne delavnice).

Število let delovanja programa: program deluje od novembra 1991, torej približno 32 let.

Preglednica 38: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	2
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Če je le mogoče izvedejo informiranje še isti dan oz. naslednji dan, tudi namestitev je lahko izvedena še isti dan oz. naslednji dan, pomeni, da čakalne dobe ni oz. je maksimalno dan za informiranje in namestitev. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Ponedeljek in četrtek od 7 do 18. ure, sreda od 7. do 17. ure, torek od 7. do 15. ure in petek od 7. do 13. ure. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Ob vstopu v hišo so stopnice, stopnice so tudi do dveh sob in skupnega bivalnega prostora v nadstropju ter ožja vrata v kopalnico. Niso pa imeli povpraševanja oseb z ovirami. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Enota se nahaja na podeželju. Avtobusne povezave so v nekatere smeri slabše, še posebej v popoldanskih urah in čez vikend oz. počitnice ter praznike. Železniški promet je precej oddaljen, kar je zopet povezano z avtobusnimi prevozi. Ob odsotnosti javnih prevozov svetujejo brezplačen prevoz Sopotnik in plačljivi taksi prevoz. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal dva cilja skupine JVSP VH s področja preprečevanja nasilja: spremembe na osebni ravni, izboljšana življenjska situacija; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) ni dosegal nobenega cilja; uspešno (ocenjeno z oceno 4) cilje: aktivno sodelovanje v programu, povečanje varnosti in prepoznavnost programa; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) nobenega cilja; manj uspešno (ocenjeno z oceno 2) je dosegal cilj: boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic; dveh ciljev pa zaradi premajhnega števila izpolnjenih podatkov ni bilo mogoče oceniti, to sta: krepitev socialne mreže in pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.540 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke je slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 30.014,35 EUR. Delež sofinanciranja MDSSZ v vseh prihodkih je slabi dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij,...

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca zelo ustrezna obremenitev. Kljub temu že vrsto leto opozarjajo v poročilih, da so kadrovske podhranjeni napram drugim VH, namreč imajo 11 ležišč z obsegom zaposlitve 1,5, ob tem pa imajo še dva podprograma, kjer je bilo skupno letno število 59 uporabnikov, s tem da zaznavajo potrebe uporabnic, katerim niti ne morejo zadostiti z 1,5 kadra. Tudi, če je skupno letno število namestitev manjše zaradi namestitev starejših uporabnic oz. uporabnic brez otrok, se pojavlja pri le-teh druga specifična psihosocialna podpora in pomoči, ki zahteva prav tako več časa za doseganje ciljev uporabnice. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki

imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo. Je pa v programu vse več uporabnic, ki zaradi svojih specifik in posebnih potreb ne dosegajo ciljev in potrebujejo veliko več pomoči pri nekaterih osnovnih življenjskih veščinah. Gre za uporabnice s kompleksnejšimi težavami, z različnimi psihiatričnimi diagnozami, dvojnimi diagnozami, različnimi oblikami odvisnosti, invalidnostmi ter za migrantke in starejše osebe, ki so žrtve nasilja, le-te pa potrebujejo več časa in psihosocialne podpore za okrevanje od izkušnje nasilja.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali, sicer za reševanje morebitnih konfliktov uporabljajo metodo intervizije.

Izvajalci programa navajajo več administrativnih in organizacijskih ovir, in sicer:

- Potreba po poenostavljenem financiranju, poročanje in obnavljanje verifikacije pri programih, kot je obravnavani program, ki delujejo že 30 let, saj to nepotrebno povečuje administrativno delo.
- Pomanjkanje kadra: 1,5 obseg zaposlitve za namestitveni del programa in dva podprograma, kjer se večja število uporabnikov in njihovih potreb po programu.
- Veliko administrativnega dela tudi z občinskimi razpisi, poročili na različnih obrazcih, planiranje in koordiniranje vzdrževalnih in obnovitvenih del pri hiši, kjer poteka program, (hiša je stara, potrebna velikih obnovitvenih del in posledično pridobivanje finančnih sredstev za obnovo le-te).
- Ni možno realno oceniti programa glede na število namestitev, saj nanje nimajo vedno vpliva, kot tudi na vpliv epidemije.
- Ni možno vedno realno oceniti programa glede na doseganje ciljev nameščenih uporabnic, saj je vse več uporabnic, ki zaradi svojih specifik in posebnih potreb ne dosegajo ciljev in potrebujejo veliko več pomoči pri nekaterih osnovnih življenjskih veščinah.
- Podaljšano bivanje uporabnic: vpliv epidemije, pomanjkanje neprofitnih stanovanj kot tudi tržnih z najemnino primerno za uporabnice z nižjimi prejemki, pridobivanje porokov za stanovanja pri nepremičninskem skladu zaradi nizkih pokojnin uporabnic.

- Hiša je na podeželju, javnih prevozov je vse manj, taksi je cenovno nedostopen za večino uporabnic, kar posledično zmanjšuje možnosti vključevanja uporabnikov v druge programe, če nimajo lastnega prevoza.
- Soočajo se s povečanim številom občasnih uporabnikov na podprogramu, namreč dodatne nove stiske, strahovi in negotovosti zaradi epidemije kot tudi vse več uporabnic glavnega programa s kompleksnejšimi težavami, z različnimi psihiatričnimi diagnozami, dvojnimi diagnozami, različnih odvisnosti, duševnih in telesno prizadetih, tujk ter starejših oseb, ki so žrtve nasilja, le-te pa potrebujejo več časa in psihosocialne podpore za okrevanje od izkušnje nasilja, ki obiskujejo tudi svetovanje po odhodu iz VH, da se lažje vključijo v novo okolje, predstavlja za strokovno vodjo in strokovno delavko z obsegom 0,5 zaposlitve dodatno delo, kar se že tudi kaže v fluktuaciji kadra z obsegom zaposlitve 0,5 zadnja leta. Že dalj časa na to opozarjajo, saj je z 1,5 zaposlitvijo težko pokriti vse potrebe programa, še posebej, če je več nameščenih in če so nameščeni otroci. Ob odsotnosti strokovne delavke z 0,5 zaposlitvijo ali vodje, pa je situacija še slabša, saj manj časa lahko namenjajo svetovalnim razgovorom, spremljanju, težje zadostimo bivšim in zunanjim uporabnicam v takšnem obsegu, kot bi si uporabnice želele ter hkrati urejajo še vsa dodatna dela (arhiviranje, nabava, urejanje prostorov v hiši in okoli hiše, servisov za določene potrebe, prisotnost na timih, kolegijih, supervizije, mentorstvo prostovoljcem, študentom, izobraževanja, zbiranje in prevzemanje donacij...). Zaradi kadrovskega primanjkljaja so vidna tudi odstopanja pri vključenosti uporabnikov na mesec, ki je še bistveno nižja ob odsotnostih vodje ali strokovne delavke.
- Menijo, da bi bilo smiselno, da se ovrednoti delo v okviru varne hiše s skupino in bivšimi uporabnicami, ki potrebujejo zaradi specifičnosti njihovih potreb, spremstvo in pomoč tudi po odhodu iz VH, na način kot je to v svetovalnicah. Ne vidijo smisla, da bi se obstoječa podprograma izvzelo in ustanovila svetovalnica, vendar da bi se obstoječi program primerno kadrovskega podkrepil. Z omenjenim bi lahko dosegli tudi preostalo populacijo, kateri bi lahko namenjali več časa npr. uporabnicam, ki se še niso odločile za namestitev oz. še ne zmorejo, so jih pa prepoznali, da bi potrebovale dodatno obravnavo, spodbudo za prekinitev nasilja, hkrati so pa z njimi že ustvarili zaupen odnos ob uvodnem razgovoru.
- Potreba je po programu, kamor bi se lahko uporabniki vključili po odhodu iz VH, z možnostjo nižjih najemnin in spremljanja s pomočjo strokovnih delavcev zaradi različnih specifik uporabnic, ki bi tovrstno pomoč potrebovale. Nadalje je potreba po novi obliki programa VH („ki ima bolj fleksibilen hišni red in pravilnike, tudi za uporabnice z nizko stopnjo ogroženosti, ki ne potrebujejo bivanja na tajni lokaciji, da jih kršitev le-te, ne izključuje iz programa in pomoči...“) s 24 urno prisotnostjo strokovnih delavcev, zaradi različnih specifik žrtev nasilja, kajti nekatere uporabnice potrebujejo več pomoči, tako svetovanja kot tudi fizične pomoči, saj so uporabnice žrtve nasilja tudi: s posebnimi potrebami, z ovirami, z različnimi odvisnostmi, z zmanjšanimi sposobnostmi razumevanja lastnega vedenja in posledic le-tega.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnic, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovale program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnilo in ponovno obiskovali program, po podatkih izvajalcev v letu 2021 ni bilo.

Uporabnic, ki so prišle iz drugih programov, je bilo 60 %, in sicer 20 % iz SVP (VH) in 40 % iz preostalih programov (psihoterapevtska obravnava, CSD). Vse uporabnice obiskujejo poleg obravnavanega programa še druge programe, in sicer 60 % SVP in 40 % preostale programe. SVP: programi za starejše (ZDUS), Programi za otroke in mladostnike (ZPM-letovanja), VGC (delavnice in predavanja), duševno zdravje (telefonsko svetovanje). Preostali programi: Mladinski center (delavnice za otroke), Inštitut Zaupanje (psihoterapevtsko svetovanje), Sopotnik (prevozi in spremstvo za starejše), Prostovoljci (druženje, pogovor, ustvarjalne delavnice).

Program deluje od novembra 1991, torej približno 32 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Čakalne dobe ni oz. je maksimalno dan za informiranje in namestitvev. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Urnik dela je naslednji: ponedeljek in četrtek od 7 do 18. ure, sreda od 7. do 17. ure, torek od 7. do 15. ure in petek od 7. do 13. ure. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Ob vstopu v hišo so stopnice, stopnice so tudi do dveh sob in skupnega bivalnega prostora v nadstropju ter ožja vrata v kopalnico. Niso pa imeli povpraševanja ljudi z ovirami. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Enota se nahaja na podeželju. Avtobusne povezave so v nekatere smeri slabše, še posebej v popoldanskih urah in čez vikend oz. počitnice ter praznike. Železniški promet je precej oddaljen, kar je zopet povezano z avtobusnimi prevozi. Ob odsotnosti javnih prevozov svetujejo brezplačen prevoz Sopotnik in plačljivi taksi prevoz. To ocenjujemo kot srednje ustrezno. Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.